

๕๒

เทพบุตรมาร

(๑)

บุคคลบางคนในโลกนี้ ย่อมถวายเป็นน้ำ เลือดฝ้าย ยานพาหนะ ดอกไม้ ของหอม เครื่องลูบไล้ ที่นอน ที่พัก ที่อาศัย และสิ่งที่เป็นอุปกรณ์แก่ประทีป ให้เป็นทานแก่สมณะหรือพราหมณ์ เขาย่อมมุ่งหวังสิ่งที่ตนถวายเป็น โดยได้ศึกษามาว่า “พวกทวยเทพผู้สถิตอยู่ที่สวรรค์ชั้นปรนิมมิตวสวัตดี เป็นเทพที่มีอายุยืน มีวรรณะงดงามมาก เต็มเปี่ยมไปด้วยความสุข” ดังนี้แล้ว จึงตั้งจิตปรารถนาอย่างนี้ว่า “โอหนอ เบื้องหน้าแต่ตายเพราะกายแตก ขอเราพึงเข้าถึงความเป็นสหายแห่งทวยเทพเหล่าปรนิมมิตวสวัตดีเถิด” เขาตั้งจิตนั้นไว้ อธิฐานจิตไว้มัน อบรมจิตอย่างนั้นโดยมิได้อบรมเพื่อคุณวิเศษเบื้องสูง อย่างนี้แล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อเกิดในสวรรค์ชั้นปรนิมมิตวสวัตดี

เทพบุตรมาร (๑)

๔๓๕

ทุกชีวิตที่เกิดมา ไม่มีใครแม้แต่คนเดียว ที่ไม่ปรารถนาให้ตนเองมีความสุขและปลอดภัยจากอันตรายทั้งหลาย ทุกชีวิตอยากมีอายุยืนยาว และได้ใช้ชีวิตอยู่บนโลกนี้ด้วยความผาสุก แต่ใช้ว่าความปรารถนาของทุกคนจะสมหวังหมด มีไม่น้อยที่ปรารถนาให้ตนเองมีความสุข แต่กลับทำในสิ่งที่ก่อให้เกิดทุกข์ เป็นอยู่ด้วยความประมาท ความสุขที่ตนปรารถนาจึงเป็นเพียงแค่ความเพ้อฝัน คล้ายกับพยัคฆ์แดงที่หาตัวตนแท้จริงไม่ได้ สุดท้ายเมื่อผลแห่งความประมาทมาถึง ชีวิตของคนเหล่านั้นจึงไม่อาจหลีกเลี่ยงจากความทุกข์ไปได้ ยิ่งถ้าไม่มีการเตรียมพร้อม มัวเพลิดเพลินในการใช้ชีวิตไปกับสิ่งไร้สาระ เมื่อถึงคราวละโลกไป ใครก็ช่วยไม่ได้ เพราะฉะนั้นเราควรเตรียมตัวอย่างชาญฉลาด เป็นผู้ไม่ประมาทในการดำรงชีวิต ด้วยการหมั่นสั่งสมความดี และต้องหมั่นนั่งธรรมะฝึกฝนใจให้ใสบริสุทธิ์อยู่เสมอ

มีวาระพระบาลีที่ปรากฏใน สังคีตสูตร ความว่า

“บุคคลบางคนในโลกนี้ ย่อมถวายเป็นบูชา น้ำ เลื้อยผ้ายานพาหนะ ดอกไม้ ของหอม เครื่องลูบไล้ ที่นอน ที่พัก ที่อาศัย และสิ่งที่เป็นอุปกรณ์แก่ประทีป ให้เป็นทานแก่สมณะหรือพราหมณ์ เขาย่อมมุ่งหวังสิ่งที่ตนถวายเป็นบูชา โดยได้ศึกษามาว่า “พวกทวยเทพผู้สถิตอยู่ที่สวรรค์ชั้นปรนิมมิตตสวรรค์ เป็นเทพที่มีอายุยืน มีวรรณะงดงามมาก เต็มเปี่ยมไป

เทพบุตรมาร (๑)

๔๘๐

ด้วยความสุข” ดังนี้แล้ว จึงตั้งจิตปรารถนาอย่างนี้ว่า “โอหนอ เบื้องหน้าแต่ตายเพราะกายแตก ขอเราพึงเข้าถึงความเป็น สหายแห่งทวยเทพเหล่าปรนิมมิตวสวัตตีเถิด” เขาตั้งจิตนั้นไว้ อธิษฐานจิตไว้มั่น อบรมจิตอย่างนั้นโดยมิได้อบรมเพื่อคุณ วิเศษเบื้องสูง อย่างนี้แล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อเกิดในสวรรค์ชั้น ปรนิมมิตวสวัตตี”

แรงอธิษฐานมีส่วนอย่างสำคัญ ที่จะทำให้ความปรารถนา ที่เรที่ตั้งเอาไว้สำเร็จได้อย่างเป็นอัศจรรย์ ตามหลักกฎของการ กระทำ เราต่างทราบกันดีอยู่แล้วว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว กรรมทุกอย่างที่ได้ทำเอาไว้ จะต้องส่งผลสะท้อนมาถึงบุคคลนั้น ไม่วันใดก็วันหนึ่งอย่างแน่นอน แต่การทำบุญโดยไม่ได้อธิษฐาน กำกับเอาไว้ว่า “ให้มีกาย วาจา ใจ ที่บริสุทธิ์ และดำรงอยู่บน เส้นทางมรรคผลนิพพาน ไปตลอดทุกภพทุกชาติ” แม้บุญที่เคย ทำเอาไว้จะอำนวยผลให้ได้ไปเสวยสุข ในสุคติสวรรค์ชั้นสูงๆ ก็ยังสามารถเป็นผู้เห็นผิดจากทำนองคลองธรรมได้

ทราบใดที่ยังไม่ได้บรรลุเป็นพระอริยเจ้าผู้เที่ยงแท้ต่อ พระนิพพาน หากไม่อธิษฐานกำกับเอาไว้ ก็อาจถูกกระแสของ มารซึ่งเป็นธาตุธรรมฝ่ายดำเข้าแทรกได้ เหมือนดังเรื่องของ ท้าวปรนิมมิตวสวัตติมาร ผู้เคยปรารถนาพุทธภูมิ แต่ชาตินี้ถูก

เทพบุตรมาร (๑)

๔๘๑

อกุศลเข้าถึงจิต จึงหลงไปเป็นพวกมาร ซึ่งขณะนี้ก็ยังเสวยสุขอยู่ในสวรรค์ชั้นปรนิมมิตวสวัตติ

*เรื่องนี้เป็นที่ปรากฏอยู่ในปฐมสมโพธิกถา เป็นสิ่งที่เราได้ยินได้ฟังมาว่า สวรรค์ชั้นนี้แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๒ เขต คือ ภาคเทพกับภาคมาร มีเขตแดนกันระหว่างเทพและมารต่างฝ่ายต่างเสวยสุขสมบัติ ณ ทิพยสถานวิมานของตนด้วยความสุขอันประณีตยิ่งกว่าสวรรค์ชั้นอื่นๆ เพราะเป็นสวรรค์ชั้นสูงสุดในมงคลจักรวาล ส่วนในตำรับซึ่งเป็นภาคปฏิบัติจะเป็นอย่างไร มารโลกตั้งอยู่ตรงไหน รูปร่างหน้าตาของพญามารเป็นอย่างไร เอาไว้เรียนรู้เมื่อเราปฏิบัติจนเข้าถึงพระธรรมกาย และได้ศึกษาวิชาธรรมกายกันแล้ว

ครั้งนี้ เราจะมาพูดกันเฉพาะในภาคปริยัติ ซึ่งถือว่ามีการรองรับเอาไว้ ท่านอรรถกถาจารย์ได้กล่าวถึงสวรรค์ชั้นนี้ไว้ในตำรา โดยได้กล่าวถึงบรมโพธิสัตว์พระองค์หนึ่ง ซึ่งขณะนี้ประทับอยู่ในสวรรค์ชั้นปรนิมมิตวสวัตติ บรมโพธิสัตว์พระองค์นี้บารมียังไม่แก่กล้า จึงยังมีความเห็นที่ไม่สมบูรณ์ ยังมีกิเลสอยู่ บางครั้งก็เป็นมิฉฉาทิฏฐิ

*พระปฐมสมโพธิกถา (สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมสมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรส)

เทพบุตรมาร (๑)

๔๘๒

ท้าวสวตติมารนี้ได้สร้างบารมีมาหลายภพหลายชาติ ทั้งที่เป็นอุปบารมีและปรมัตถบารมี ตอนนี้อยู่ในช่วงกำลังบ่มบารมีเป็นพระโพธิสัตว์อยู่ ในเรื่องของท่านที่เป็นปรมัตถบารมี ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจมาก คือ ในยุคสมัยของพระพุทธเจ้า พระนามว่า กัสสปะ ท่านผู้นี้ได้เกิดเป็นอำมาตย์ชื่อว่า โปริ ดำรงตำแหน่งอัครมหาเสนาบดีของพระเจ้ากิงกิสสมหาราช

พระราชามีผู้มีพระทัยเลื่อมใสในบวรพระพุทธศาสนา แต่ลัทธิยังไม่บริบูรณ์ ดังเช่น วันหนึ่งพระราชาทรงทราบ ว่าพระลัทธิลัทธิพระพุทธเจ้า ทรงเข้านิโรธสมาบัติเสวยวิมุตติสุข ๗ วัน ณ ภายใต้ต้นไทรใหญ่ และใกล้จะออกจากนิโรธสมาบัติ จึงทรงดำริว่า “ถ้าหากใครได้ถวายทานแด่พระพุทธเจ้าผู้เสด็จ ออกจากนิโรธสมาบัติ จะบังเกิดผลานิสงส์มหาศาล เพราะฉะนั้น เราปรารถนาจะถวายทานแด่พระพุทธองค์เป็นคนแรก” คิดดังนั้น จึงทรงมีพระราชกฤษฎีกาประกาศแก่ชาวเมืองว่า “ห้ามไม่ให้ใครเข้าไปถวายภัตตาหารแด่พระพุทธเจ้าก่อนเรา ถ้าใคร ลอบไปถวายทานก่อน จะถูกลงโทษ” จากนั้นทรงรับสั่งให้ตั้ง กองรักษาการณ์อย่างเข้มงวดที่ใกล้ต้นไทรใหญ่ ซึ่งอยู่ในบริเวณ พระวิหาร

แม้ท่านโปริอำมาตย์จะได้ยินคำสั่งของพระราชาก็ตาม

เทพบุตรมาร (๑)

๔๘๓

ท่านก็ยังมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะถวายทานแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า รุ่งเช้าจึงถือเครื่องไทยธรรมของตนกับภรรยา รวมเป็น ๒ ห่อ ตรงไปยังวิหาร พกรักษาการณ์เห็นเช่นนั้น จึงถามด้วยความเคารพว่า “ข้าแต่ท่านเสนาบดี ท่านจะเข้าไปหาใคร”

ท่านอำมาตย์ผู้รักบุญยิ่งชีวิตคิดว่า “ถ้าเราจะโกหกว่าพระเจ้าแผ่นดินรับสั่งให้อารามนาพระพุทธรูปเจ้าเข้าไปในวังก็จะได้อยู่ แต่เมื่อเราตั้งใจจะถวายทานแด่พระโลกนาถเจ้า แล้วกล่าวคำมุสาวาท ทานของเราก็จะไม่มีผลใหญ่ ควรที่เราจะบอกความจริง แม้จะตายก็ไม่อาลัยชีวิต” ท่านจึงตอบว่า “เราจะเข้าไปถวายทานแด่พระพุทธรูปเจ้า” พวกทหารจึงจับท่านเสนาบดีไปถวายพระราชาเพื่อให้ทรงพิจารณาโทษ พระราชาทรงพิโรธมาก รับสั่งให้นำตัวไปตัดศีรษะประหารชีวิตทันที

พระกัณฐกสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงมีพระมหากรุณาต่อโพธิเสนาบดี จึงเนรมิตพระพุทธรูปนิมิตให้สถิตอยู่แทนพระองค์ในพระวิหารใหญ่ ส่วนพระองค์ได้เสด็จปาฏิหาริย์ไปปรากฏตรงสถานที่ประหารท่านเสนาบดี ซึ่งจะได้เห็นได้ก็เฉพาะเสนาบดีเพียงผู้เดียว แล้วทรงตรัสว่า “ดูก่อนโพธิเสนาบดี ท่านจะมีศรัทธาที่ตั้งมั่นในพระตถาคตเกิด อย่าได้อาลัยในชีวิตนี้เลย เครื่องไทยธรรมของท่านมีเท่าไร ก็จงทำจิตให้เลื่อมใสใน

เทพบุตรมาร (๑)

๔๘๔

ตถาคตเกิด”

โพธิเสนาบตีฟังดังนั้น ก็บังเกิดความเลื่อมใสสุดหัวใจ จึงนำห่อภัตตาหารของตนกับภรรยา อัญชลีน้อมเกล้าเข้าถวาย แต่พุทธองค์ด้วยความเลื่อมใสอย่างสุดซึ้ง พร้อมตั้งปณิธานว่า “ข้าแต่พระโลกนาถเจ้า ชีวิตของข้าพระบาทได้สละเพื่อพระองค์แล้ว ด้วยเดชะผลทานนี้ จงเป็นพลวปัจจัยให้ข้าพระบาท ได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าเช่นเดียวกับพระองค์ ในอนาคตกาล ด้วยเถิด”

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงอนุโมทนาในปรมัตถทานของ โพธิอำมาตย์ว่า “ท่านปรารถนาสิ่งใด ความปรารถนาของท่าน จงพลันสำเร็จเถิด ท่านจงตั้งมั่นในปณิธานอันยิ่งใหญ่ นั่นเถิด ในอนาคตกาลท่านจักได้เป็นพระพุทธเจ้า” เมื่อจบพุทธพยากรณ์ โพธิอำมาตย์ก็ถูกประหารชีวิต แต่ด้วยจิตที่เลื่อมใสในพุทธคุณ อันไม่มีประมาณ ทำให้ท่านได้ไปเสวยสุขอยู่ในสวรรค์เป็นเวลานาน การสร้างบารมีของท่านยังไม่แก່รอบ ทำให้ท่านกลายมาเป็นเทวดามีจกาทิฎฐิ

ท่าไม่วิถีชีวิตของท่านถึงได้เปลี่ยนมาเป็นท้าวสวตติมาร พวกเราไปมาศึกษากันต่อ วันนี้ขอจบเพียงเท่านี้ก่อน ขอให้พวกเรา ตระหนักไว้เสมอว่าเมื่อทำบุญอะไรก็แล้วแต่ อย่าลืม

เทพบุตรมาร (๑)

๔๘๕

อธิษฐานจิตกำกับไว้ให้มัน หมั่นตอกย้ำซ้ำเติม ตอกย้ำอุดมการณ์
และมโนปณิธานของเราเอง จนเกิดเป็นอธิษฐานบารมี และ
ต้องอธิษฐานให้ได้ดำรงอยู่บนเส้นทางการสร้างบารมี อธิษฐาน
ให้เป็นผู้มีควมบริสุทธิ์กายวาจาใจไปตลอด อย่าได้คิดผิด พุดผิด
ทำผิดทำนองคลองธรรม และสุดท้ายต้องอธิษฐานให้ได้บรรลุ
มรรคผลนิพพาน หรือถึงที่สุดแห่งธรรมกันทุกคน

